**Středa, 11. listopadu 2020**

P9_TA(2020)0298

# Dohoda mezi EU a Čínou: spolupráce v oblasti zeměpisných označení a jejich ochrana (usnesení)

**Nelegislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a vládou Čínské lidové republiky o spolupráci v oblasti zeměpisných označení a jejich ochraně (08359/2020 – C9-0298/2020 – 2020/0089M(NLE))**

(2021/C 415/11)

*Evropský parlament*,

— s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (08359/2020),

— s ohledem na návrh Dohody mezi Evropskou unií a vládou Čínské lidové republiky o spolupráci v oblasti zeměpisných označení a jejich ochraně (08361/2020),

— s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 207 odst. 3, čl. 207 odst. 4 prvním pododstavcem ve spojení s čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) a čl. 218 odst. 7 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

— s ohledem na dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) Světové obchodní organizace (WTO),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. října 2015 „Obchod pro všechny: Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice“ (COM(2015)0497),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 1. července 2014 „Obchod, růst a duševní vlastnictví – strategie ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích“ (COM(2014)0389),

— s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Zpráva o ochraně a vymáhání práv duševního vlastnictví ve třetích zemích“ (SWD(2019)0452),

— s ohledem na společná prohlášení z 20. summitu EU a Číny ze dne 16. července 2018 a z 21. summitu EU a Číny ze dne 9. dubna 2019,

— s ohledem na společné sdělení ze dne 12. března 2019 „EU-Čína – Strategický výhled“ (JOIN(2019)0005),

— s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2015 o strategii ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 12. září 2018 o situaci v oblasti vztahů mezi EU a Čínou ([2]),

— s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 11. listopadu 2020 ([3]) o návrhu rozhodnutí,

— s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na hlavu V této smlouvy týkající se vnější činnosti Unie,

— s ohledem na SFEU a zejména na články 91, 100, 168 a 207 ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) bodem v) a čl. 218 odst. 7 této smlouvy,

([1]) Úř. věst. C 407, 4.11.2016, s. 18.
([2]) Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 103.
([3]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0297.

**Středa, 11. listopadu 2020**

— s ohledem na čl. 105 odst. 2 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro rybolov,

— s ohledem na dopis Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,

— s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod (A9-0202/2020),

A. vzhledem k tomu, že ochrana zeměpisných označení na mezinárodní úrovni představuje klíčový prvek obchodní politiky EU;

B. vzhledem k tomu, že EU je největším vývozcem zemědělsko-potravinářských produktů na světě a že v roce 2019 dosáhla rekordního přebytku obchodu se zemědělsko-potravinářskými produkty ve výši 39 miliard EUR;

C. vzhledem k tomu, že průměrná hodnota produktů se zeměpisným označením je dvakrát vyšší než hodnota produktů, které toto označení kvality nemají;

D. vzhledem k tomu, že vývoz zemědělsko-potravinářských produktů EU do Číny v posledním desetiletí prudce vzrostl a jeho roční nárůst činil v letech 2009–2019 více než 20 %; vzhledem k tomu, že schodek obchodu EU se zemědělsko-potravinářskými výrobky ve výši 1 miliardy EUR z roku 2009 se v roce 2019 přeměnil v přebytek přesahující 9 miliard EUR, a Čína se tak stala po Spojném království a USA třetí největší destinací pro vývoz zemědělsko-potravinářských produktů; vzhledem k tomu, že se očekává, že čínský dovoz zemědělsko-potravinářských produktů v příštím desetiletí dále poroste;

E. vzhledem k tomu, že celosvětová prodejní hodnota produktů chráněných zeměpisným označením EU, které zahrnují vína, zemědělsko-potravinářské produkty a lihoviny, činí 74,76 miliard EUR ([4]), což odpovídá 6,8 % celkového prodeje zemědělsko-potravinářského sektoru EU a 15,4 % celkového vývozu zemědělsko-potravinářských produktů z EU;

F. vzhledem k tomu, že EU má celosvětově dobré jméno díky svému know-how a produkci hodnotných a kvalitních zemědělsko-potravinářských produktů;

G. vzhledem k tomu, že všechny dovážené zemědělsko-potravinářské produkty musí být kontrolovány a musí splňovat požadavky na zdraví, bezpečnost a dobré životní podmínky zvířat, které dodržují výrobci z EU v celém zemědělském dodavatelském řetězci, což pomáhá zvyšovat jejich hodnotu a kvalitu;

H. vzhledem k tomu, že řada zeměpisných označení EU čelí v Číně značným problémům, které unijním producentům způsobují významné hospodářské ztráty;

I. vzhledem k tomu, že dohoda je založena na zkušenostech získaných při realizaci projektu EU a Číny pro spolupráci v oblasti zeměpisných označení v letech 2007 až 2012;

J. vzhledem k tomu, že se očekává, že významný podíl celosvětového hospodářského růstu bude připadat na regiony mimo Evropu;

K. vzhledem k tomu, že výrobci a vývozci zemědělsko-potravinářských produktů musí působit ve složitém mezinárodním obchodním prostředí;

L. vzhledem k tomu, že tato dohoda je důležitá z hlediska celosvětového uznávání zeměpisných označení;

M. vzhledem k tomu, že tato dohoda znamená důležitý první krok a že by ochrana měla být co nejdříve rozšířena na řadu zeměpisných označení EU, kterých se dosud netýká;

N. vzhledem k tomu, že uzavření této dohody ukazuje, že EU a Čína jsou schopny uzavírat dvoustranné dohody, pokud jsou řádně zohledněny společné zájmy;

([4]) Studie Komise zveřejněná v dubnu 2020 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_683

1. vítá uzavření dohody mezi EU a Čínskou lidovou republikou o spolupráci v oblasti zeměpisných označení a jejich ochraně; vítá ochranu evropských zeměpisných označení na čínském trhu; domnívá se, že účinné plnění dohody je pro obě strany významným procesem budování důvěry a že Čína tak dává jasně najevo, že je ochotna spolupracovat s EU; očekává, že k pokroku dojde také v dalších oblastech spolupráce týkajících se spravedlivého obchodu;

2. zdůrazňuje význam strategického vztahu mezi EU a Čínou a vyzývá členské státy a orgány EU, aby při jednáních s Čínou vystupovaly jednotně a koordinovaně; zdůrazňuje, že obchod a investice by měly být založeny na pravidlech a na hodnotách a že jejich jádrem by měl být mnohostranný obchodní systém; žádá Čínu, aby se aktivněji účastnila činnosti WTO a dalších mnohostranných iniciativ a aby plně dodržovala své závazky v rámci WTO a získanou hospodářskou sílu sladila se svou úrovní rozvoje; zdůrazňuje, že předpokladem pro navázání obchodních a investičních vztahů s EU je dodržování lidských práv, a naléhavě vyzývá Čínu, aby dodržela své mezinárodní závazky a zavázala se k dodržování lidských práv, zejména s ohledem na probíhající jednání o dvoustranné investiční dohodě; je vážně znepokojen zprávami o vykořisťování a zadržování Ujgurů v čínských továrnách;

3. žádá, aby podnikům, které nerespektují zeměpisná označení a produkty s tímto označením padělají, byly uloženy finanční sankce;

4. poukazuje na to, že tato dohoda vysílá pozitivní signál mezinárodnímu společenství, včetně mnohostranných institucí; vítá vysokou úroveň ochrany, která tato dohoda poskytuje 100 evropským a 100 čínským označením původu a která přesahuje stávající úroveň ochrany poskytovanou dohodou WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, zejména pokud jde o potraviny, vína a lihoviny; bere na vědomí, že čtyři roky po vstupu této dohody v platnost by se měla ochrana rozšířit na dalších 175 zeměpisných označení z EU i z Číny; konstatuje, že EU chrání více než 3 300 zeměpisných označení; vyzývá Komisi, aby tuto dohodu v následujících letech rychle rozšířila na co nejvíce zeměpisných označení, která splňují příslušná kritéria, včetně produktů rybolovu a akvakultury se zeměpisným označením; dále vyzývá Komisi, aby Parlament řádně informovala o vývoji jednání o rozšíření této dohody; připomíná, že znění dohody bylo finalizováno dříve, než ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska přestaly platit smlouvy EU, a že schválené seznamy proto uvádějí i osm produktů ze Spojeného království; naléhavě vyzývá Komisi, aby po skončení přechodného období neprodleně konzultovala členské státy a tyto produkty nahradila produkty, které pocházejí z členských států EU;

5. vítá ustanovení, že producenti produktů s chráněným zeměpisným označením se mohou obrátit přímo na smíšený výbor uvedený v této dohodě, pokud jejich produkt není uveden na původně dohodnutých seznamech i pokud jejich produkt získá ochranu poté, co dohoda vstoupí v platnost; vyzývá současné a potenciální zúčastněné strany, včetně odvětví rybolovu a akvakultury EU, aby toto ustanovení prozkoumaly;

6. konstatuje, že EU má s Čínou vysoký schodek obchodu, ale připomíná, že pokud jde o zemědělsko-potravinářské produkty, má EU naopak obchodní přebytek;

7. připomíná, že je důležité podporovat model ochrany zeměpisných označení EU, který je strategicky významným nástrojem pro ochranu pravosti a jedinečných vlastností produktů registrovaných v EU, významným marketingovým nástrojem pro obchodní příležitosti a symbolem kulturního dědictví; uznává bohaté evropské a čínské dědictví, pokud jde o tradiční kvalitní potravinové produkty, a v tomto ohledu i význam ochrany zeměpisných označení; vyzývá Komisi, členské státy a čínskou vládu, aby se zavázaly k ochraně tohoto dědictví a aby zajistily jeho uznání v obou společnostech, aby se usnadnila identifikace těchto produktů a ochrana jejich původu a současně aby se podpořila kulturní výměna a otevřenost;

8. lituje toho, že přes ochranu poskytovanou na základě dohody nemohou být některá zeměpisná označení EU do Číny vyvážena kvůli čínským normám pro dovoz potravin; žádá Komisi, aby pokračovala v dialogu s Čínou s cílem uznat normy EU v oblasti bezpečnosti potravin, které patří k nejvyšším na světě; vyzývá Čínu, aby odstranila neopodstatněné překážky pro vývoz zemědělsko-potravinářských produktů z EU, zajistila reciprocitu v celkových obchodních vztazích a dodržovala, zlepšovala a důsledně prováděla a prosazovala sanitární a fytosanitární normy s cílem zabránit nekalé hospodářské soutěži;

9. dále vyzývá Čínu, aby podporovala stávající mnohostranný rámec chránící zeměpisná označení tím, že se stane smluvní stranou Lisabonské dohody Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) a Ženevského aktu, který platí od 26. února 2020;

10. zdůrazňuje význam zeměpisných označení v rámci práv duševního vlastnictví a úsilí zaměřeného na boj proti padělaným výrobkům; zdůrazňuje, že dohoda musí zajistit plnou ochranu práv duševního vlastnictví týkajících se produktů s cílem zachovat hodnotu a kvalitu místního životního prostředí včetně infrastruktury, zaměstnanosti a biologické rozmanitosti, zlepšit regionální rozvoj a zvýšit sledovatelnost, transparentnost a informovanost spotřebitelů;

11. v tomto ohledu vítá schválení nových čínských právních předpisů týkajících se ochrany práv duševního vlastnictví; vyzývá Komisi, aby provádění této dohody důkladně monitorovala, a žádá o její urychlenou ratifikaci; dále vyzývá Komisi, aby pokračovala ve spolupráci s Čínou s cílem dosáhnout pokroku při provádění ambicióznější dohody v oblasti práv duševního vlastnictví a umožnit tak rozšířit seznam chráněných zeměpisných označení EU; naléhá na Komisi, aby monitorovala postup registrace zeměpisných označení v Číně; žádá Komisi, aby nadále podporovala společnosti EU prostřednictvím evropské asistenční služby pro otázky práv duševního vlastnictví; poukazuje na přidanou hodnotu spolupráce s orgány, jako je Úřad EU pro duševní vlastnictví, při řádném monitorování a prosazování těchto práv;

12. konstatuje, že podle poslední zprávy o ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví pochází více než 80 % padělaného a pirátského zboží, které bylo v letech 2018 a 2019 zabaveno v EU, z Číny, což pro členské státy EU představuje ztrátu ve výši přibližně 60 miliard EUR; zdůrazňuje, že je i nadále důležité pokračovat v přísných kontrolách a testování všech výrobků dovážených z Číny s cílem odhalit padělky a podvodné potravinářské výrobky; připomíná proto potřebu prohloubené a účinné celní spolupráce mezi EU a Čínou, která by zajistila spravedlivou hospodářskou soutěž v souvislosti se zvýšenými obchodními toky a která by byla nástrojem boje proti padělkům;

13. zdůrazňuje význam účinného provádění a řádného prosazování ustanovení této dohody na trhu; připomíná své odhodlání sledovat a kontrolovat správné uplatňování dohody; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby každoročně Parlament informovala o provádění dohody počínaje prvním rokem po jejím vstupu v platnost; vítá jmenování nového vrchního úředníka pro dodržování obchodních dohod a zdůrazňuje, že bude hrát klíčovou roli při monitorování a zlepšování dodržování této dohody; vyzývá tohoto úředníka, aby okamžitě reagoval v případě, že dohoda nebude řádně prováděna;

14. je znepokojen tím, jaký dopad by mohla mít hospodářská a obchodní dohoda mezi Spojenými státy a Čínou (tzv. první fáze dohody mezi USA a Čínou), která vstoupila v platnost dne 14. února 2020, na dohodu mezi EU a Čínou o zeměpisných označeních, a zdůrazňuje, že musí být prováděna nediskriminačním způsobem a v plném souladu s pravidly WTO, aniž by měla jakýkoli rušivý dopad na prosazování závazků přijatých v dohodě mezi EU a Čínou o zeměpisných označeních; zdůrazňuje, že EU musí rovněž přísně monitorovat provádění druhého seznamu 175 zeměpisných označení EU s ohledem na případné překrývání s tzv. první fází dohody mezi USA a Čínou; očekává, že vývozci z EU budou mít z opatření pro usnadnění obchodu v zemědělsko-potravinářském odvětví okamžitý prospěch;

15. je hluboce znepokojen tím, že podniky a zemědělci z EU musí při vstupu na čínský trh a svém působení v něm čelit řadě překážek způsobených skutečností, že je čínský trh řízen státem; domnívá se, že spravedlivá hospodářská soutěž mezi podniky z EU a z Číny by vedla k větším příležitostem a lepším inovacím, a naléhavě vyzývá Komisi, aby s čínskými orgány nadále pracovala na odstranění těchto překážek;

16. zdůrazňuje, že z dlouhodobého hlediska je zapotřebí zlepšit rovné podmínky mezi EU a Čínou týkající se obchodu a investic se zvláštním důrazem na reciprocitu v přístupu na trh, při zadávání veřejných zakázek a ve finančních službách; v této souvislosti naléhavě vyzývá obě strany ke konstruktivní spolupráci s cílem pokračovat v tržních reformách a dosáhnout skutečného pokroku, zejména pokud jde o probíhající jednání o dvoustranné dohodě o investicích, ale rovněž společenskou odpovědnost podniků, dosažení cílů udržitelného rozvoje a boj proti změně klimatu v souladu s Pařížskou dohodou; opakovaně vyzývá Čínu, aby dále pokročila v ambiciózní reformě WTO, včetně komplexních pravidel pro průmyslové dotace; opakuje své obavy týkající se postupů narušujících trh ze strany čínských podniků ve vlastnictví státu, nuceného transferu technologií a lokalizace dat, nadměrné průmyslové kapacity a souvisejícího dumpingového vývozu a dalších nekalých obchodních praktik; opětovně zdůrazňuje, že je zapotřebí zlepšit dvoustrannou a mnohostrannou

spolupráci v oblasti udržitelného rozvoje a systému spravedlivého obchodu a současně podporovat společenské a environmentální normy založené na dodržování a provádění mezinárodních úmluv a dohod; je znepokojen slabými výsledky Číny při potírání nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu; zdůrazňuje nedostatečnou transparentnost, pokud jde o registraci plavidel a rybářského loďstva na globální úrovni, a skutečnost, že čínské dotace v této oblasti vytváří nekalou hospodářskou soutěž pro unijní odvětví rybolovu; vyzývá Čínu, aby vynaložila veškeré úsilí na posílení svého právního rámce pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a aby jej přísněji prosazovala;

17. připomíná, že je třeba dosáhnout významného a ambiciózního pokroku při jednáních o komplexní dohodě o investicích mezi EU a Čínou s cílem odstranit stávající tržní asymetrie; zdůrazňuje, že je důležité zahrnout ambiciózní kapitolu o obchodu a udržitelném rozvoji s cílem chránit lidská práva, včetně základních pracovních norem, podporovat udržitelný rozvoj a bojovat proti změně klimatu, v souladu s Pařížskou dohodou; zdůrazňuje, že je klíčové zajistit rovné podmínky, reciprocitu a nediskriminační zacházení se smluvními stranami a jejich obchodními komunitami, občany a občanskou společností; vyzývá smluvní strany, aby posílily transparentnost a aby zajistily parlamentní rozměr s ohledem na provádění dohody; zdůrazňuje, že čínské společnosti včetně podniků ve vlastnictví státu mají přístup na trh EU s veřejnými zakázkami EU, zatímco evropské podniky často naráží na překážky, pokud jde o získání přístupu k veřejným zakázkám na čínském trhu; vyzývá Komisi a Čínu, aby posílily spolupráci mezi EU a Čínou s cílem dosáhnout environmentálních cílů;

18. zdůrazňuje, že obchodní vztahy EU vyžadují harmonické regionální vztahy mezi Čínou a jejími sousedy a přátelské soužití Číny se všemi územími, které mají s Evropou zvláštní vztah; zdůrazňuje, že pokud bude Čína řádně dodržovat předchozí mezinárodní závazky v regionu, umožní tím řádné provádění této dohody;

19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, vládě Čínské lidové republiky a Všečínskému shromáždění lidových zástupců.